

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Informační platforma pro kulturní krajinu

CZ.1.07/2.4.00/12.0011

**Ústav geoniky AV ČR, v.v.i. , oddělení environmentální geografie
Vás srdečně zve na**

**Mezinárodní workshop
Rozvoj větrné energie:
územní plánování, krajina
a veřejnost**

**International workshop
Wind energy development:
spatial planning, landscape
and public**

Zasedací místnost děkanátu Lesnické a dřevařské
fakulty
Mendelova univerzita Brno
Česká republika

Conference room of the Dean's office at the
Faculty of Forestry and wood technology
Mendel University Brno
Czech Republic

**3 . 6 . 2 0 1 0 | 1 0 : 0 0 – 1 7 : 0 0
Brno | Zemědělská 3**

Zájemce o účast (aktivní/pasivní) prosíme o registraci do 16.dubna na email
kallabova@geonika.cz

Upřesnění programu proběhne v polovině května. Vložné se neplatí.

Tento workshop je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem
ČR.

Abstrakt

Rozvoj větrné energetiky je celosvětovým trendem, který se projevuje i v České republice. Relativně bouřlivý nástup připravovaných projektů větrných elektráren, který byl nastartován zavedením garantovaných výkupních cen elektřiny z obnovitelných zdrojů (feed-in tariff), střídá dnes citelné utlumení. Právě onen bouřlivý nástup vyvolal, zejména na lokální a regionální úrovni, vlnu znepokojení a snah tento „boom“ regulovat či zastavit. K nejkontroverznějším aspektům větrných elektráren patří jejich vliv na krajinný ráz. To je téma, které názorově rozděluje odbornou i laickou veřejnost a bývá klíčovým aspektem v rozhodovacím procesu o povolení jejich výstavby.

Odborný workshop pořádaný v rámci výzkumného projektu Grantové agentury Akademie věd ČR „Využití větrné energie, hodnocení environmentálních aspektů a socioekonomických souvislostí pomocí nástrojů GIS“ bude koncipován do podoby dvou tematicky se prolínajících sekcí: větrná energie a krajinné plánování a větrná energie a veřejnost.

Realizace projektů větrných elektráren není determinována jen vhodnými klimatologickými a technickými podmínkami území (dostatečný větrný potenciál a kapacita elektrické přenosové sítě), ale i limitními faktory z hlediska regulativ výstavby a ochrany přírody a krajiny a v rozhodné fázi je podmíněna politickou podporou a sociální akceptací ze strany zainteresovaných veřejností.

Krajinné plánování uvádí do souladu trendy rozvoje lidské společnosti s principy ochrany přírody a krajiny. V hustě osídlených krajinách, kde se dostává do konfliktu mnoho zájmů, to je ovšem velmi obtížný úkol a vyžaduje často kompromisy uživatelů i správců daného území. Měla by o akceptaci projektů větrných elektráren rozhodovat především místní komunita? Je povinností krajinných inženýrů, resp. úředníků usměrňovat veřejný vkus? Lze vytvořit objektivní odborné studie vymezující oblasti na vhodné a nevhodné pro výstavbu větrných elektráren? Často diskutovanou otázkou je role subjektivity při hodnocení krajinného rázu. Ukazuje se, že tento problém nelze zcela eliminovat, jako v případě vymezování ochranných pásem a odstupových vzdáleností, hodnocení míry akceptace, resp. při interpretaci výsledků. Dobrý proces krajinného plánování by měl být charakterizován veřejnou účastí a měl by překlenout rozpory mezi jednotlivými subjekty a zájmovými skupinami - investoři, rezidenti, rekreatanti, ochránci přírody, místní, regionální a státní úředníci a politici i širší odborná a laická veřejnost.

Efektivní plánování projektů by tak mělo zahrnovat i systematickou práci s veřejností, která v kontextu konkrétních lokalit předpokládá komplexní analýzu motivačních faktorů, hodnotových preferencí a subjektivní vnímání rizik, které ovlivňují potenciální přijetí či odmítnutí projektů větrných elektráren na úrovni municipalit, tj. ze strany vedení obcí (místní samosprávy) a samotných obyvatel. Časoprostorová dynamika opozičního chování ze strany menší či větší části místní komunity je ovlivňována i působením lokálních názorových vůdců, různých zájmových sdružení a aktivistů, jejichž motivace by měly být také zahrnuty do analytického procesu plánování.

Abstract

The wind energy development is the worldwide trend that is taking effect also in the Czech Republic. A relatively unrestrained boom of the planning of wind energy projects which had been initiated by the establishment of guaranteed redemption prices of electric energy from the renewable sources (feed-in tariff) was recently replaced by evident decrement. Just that stormy development has induced – mainly on local and regional level – a drive of disconcertion and effort to regulate or stop the development. The impact on local landscape character is the most controversial aspect of wind turbines. That is the issue which divides both the experts and laity publics in opinions and it uses to be the crucial aspect in the decision making and permitting process.

Scholarly workshop which is organized in the scope of the research project supported by the Grant Agency of the Academy of Sciences of the Czech Republic "Use of wind energy: evaluation of spatial relations, environmental aspects and social context by the means of GIS" will be conceived as two thematically related sections: wind energy and the landscape planning, and wind energy and the public.

The wind energy development is not determined just by the suitable climatic, geographical and technical conditions of localities (sufficient wind potential and the capacity of local electric transmission grid), but also by the limiting factors concerning the regulations of environmental and landscape protection, and in the crucial phase it is also contingent on the political support and social acceptance by the concerned stakeholders and public.

Landscape planning should harmonize the trends of human society development and the principles of nature and landscape protection. In densely populated areas where many different concerns come into conflict with each other, it is a very difficult task and it often requires compromises of both the users and administrators of concerned areas. Should the local community above all decide about the compliance of wind energy projects? Are the landscapes engineers, experts or officials ought to regulate the public mind? Is possible to create objective expert studies to delimit areas as suitable and unsuitable for the wind energy development? The role of subjectivity in the process of landscape character assessment is a much discussed issue. It seems this problem cannot be completely eliminated as it uses to be in the case of the definition of buffer zones and distance intervals, of the assessment of acceptance rates, or of the interpretation of results. The process of landscape planning should be characterized by the public participation in these matters. A fair and sensitive landscape planning process should be able to arch over discrepancies of particular subjects and interest groups - investors, residents, second-home owners, conservationists, landscape ecologists, local, regional and state officials and politicians, and wider public.

Effective planning of wind energy projects should include a systematic public relations which in the context of particular locations require a complex analyses of motivation factors, value preferences and subjective risk perceptions that affect the potential adoption or rejection of wind energy projects at the level of municipalities, it means by the local authorities as well as by the inhabitants themselves. The spatio-temporal dynamics of the oppositional behavior from the side of smaller or bigger part of the local community is influenced also by the operation of local opinion leaders, various in-groups, activists and media, whose sectional interests and hidden motivations should be implicated in the analytical planning process as well.